

SRI B. SUBBAIAH SHETTY.— Madam Deputy Speaker, the unemployed teachers at Dakshin Kannada district have commenced fasting just to press their demands that they should be appointed immediately and the Government should take immediate action on this. The services of these teachers selected by DLRC are very urgently needed. It so happened in the year 1978 also. Therefore, I request the Government to take immediate action and solve the problem of these teachers.

MADAM DEPUTY SPEAKER.— Sri Subbaiah Shetty, please mention about this, while speaking on demands.

SRI B. SUBBAIAH SHETTY.— I am sending a telegram received from these teachers, through you, to the Hon. Minister for immediate necessary action.

SRI AZEEZ SAIT.— A young Advocate who came from Culcutta to appear in the High Court on behalf of the ITC has been manhandled and severely beaten by the workers. He has been admitted to Hospital. I would like to know, what steps the Government has taken to stop such things happening in the city, frequently. Will the Deputy Leader of the House be pleased to give some reply?

SRI S. BANGARAPPA.— Madam Speaker, no doubt that this matter has come to the notice of the Government. The police authorities have taken up this issue. The investigation has already been commenced and is in progress.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ದಿನಾಂಕ 22-2-80ರಂದು ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲರ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion and voting on Demands on 9, 10, 13 (contd).

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದು ? ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. I will allot one hour for the debate on Education. Two members from the Opposition side and two from Ruling Party side will participate. I am sure you will all co-operate. There are

so many more debates and only four more days left. Now I call Sri B. Subbaiah Shetty to speak.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಸುರತ್ಕಲ್). ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಕಳೆದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅನುಭವಿಕರು. ಈ ಖಾತೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಕಲವೂ ಶುಭವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, there are best among the staff, the only thing is the captain should be able to utilise properly, proper understanding handling and proper decisions be taken. ಬಂದು ಕಿವಿ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಶಾಶ್ವತರಲ್ಲ. ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಥ ಅವರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನೋಡುವುದು ತಪ್ಪು. ನಾವು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು “ಆ ಮಂತ್ರಿ ಜನ”, “ಈ ಮಂತ್ರಿ ಜನ” ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತನಕ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಕೆಲವು ಸುದ್ದಿಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವು ಸತ್ಯವಾದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಬಹಳ ಆಗತ್ಯವಿದೆ. ಏನೋ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ because of certain shifts of the officers, department memory has gone down. ಹೊಸ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲ ಮೆಮೊರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ತಮಗೇ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರಾವ್.—ಮಾತೃತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಶಾಸಕರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವೂ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ !

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈಗವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ನನಗೊಂದು ಟಿಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ನೇಮಕಾತಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರೀತರರೂ ಇದ್ದರು. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಪಾದನೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಬಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಂತೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೇ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂದರ್ಶನವಾದ ಮೇಲೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೩೧೦ ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ

ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈಗವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಆಶಾಭಂಗವಾಗಿ ಉಪವಾಸ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಬಂದು ವೇಳೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವು ಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರೇತರರು ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ಅದುದರಿಂದ, ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಆಯ್ಕೆ ಯಾಗಿರುವ ೩೦೦ ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾದೀತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ನಾವು ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ೭ನೇ ತರಗತಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕೆಯನ್ನು ನಾವು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೇ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಬಂದನೆಯ ಕಾರಣ. ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣ : ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ರೈತನ ಮಗನೋ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಅಥವಾ ಬೀದಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಮಗನೋ-೭ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವುದು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದರೂ, ಏಳನೇ ತರಗತಿ ಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಲಿತಿರುವರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳು ಸರಿ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಡಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಧರಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯುವುದೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಅಂತಹವರು ಹತ್ತಿರದ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ, ಏಳನೆಯ ತರಗತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೋ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ನೆನಪಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಉತ್ತಮ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಲಿ, ನಿಮ್ಮ ತತ್ವ ಏನು, ಎಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಪಾಸು ಮಾಡೋಣ ಅಂತ. ಈ ನಿಬಂಧನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ, ೭ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ೫ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪಾಸಾಗುತ್ತಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪಾಸಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಡುವುದೇ ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೂಡ ಬಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ೮ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೋಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸುದ್ದಿ ಬಗ್ಗೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—೮ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಕ್ಕಳ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಅಂದರೆ, ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ೭ನೇ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ೪ನೇ ತರಗತಿ ಯವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೧೦ನೇ ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳವರೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ವೈದ್ಯಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಇದರ ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಒಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು, ಅದರಂತೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫೭,೦೦೦ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅದು ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೃದ್ರೋಗದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಪಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ೫೩೮ ಮಂದಿ, ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಇರೆ ತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ೧೭೫೫, ಮೌನಿ ಕವಿ, ಮೂಗು, ಗಂಟಲಿನ ತೊಂದರೆಯಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ೨,೦೦೦ ಕಂಡು, ಚರ್ಮರೋಗ ಇರುವಂತ ಮಕ್ಕಳು ೨,೦೦೦. ಇದೇ ರೀತಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹುಡುಗರಿಗೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನವಿ ಈ

ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿಧ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ, ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಂದೊಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಒಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಸಬಿಯವರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಇದ್ದಾಗ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾವು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಇದ್ದಾಗ ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗೆ ಪುನಃ ಚಾಲನೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ಅಂದರೆ, ೧ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತು, ೮ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ೧ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೂ ೮ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾದ್ದು ಮೊದಲು ಇದ್ದಂತೆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ೧ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕೂಡ ಕಲಿಯಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದೆವು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಯಿಡ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಅರಾಬಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ೧೯೭೯ ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ೭೯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಮೋರಾಂಡಂನ್ನು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇದೆ ಈಗ ೬ ಜನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ೭೩ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ೭೩ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೊವೋಫನ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಕೂಡ ಚಾನ್ಸ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Madam Deputy Speaker.....

MADAM DEPUTY SPEAKER — You can reply later.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—I may not have enough time to reply because the Hon. Member has raised several issues. I think it is proper to reply then and there.

೧೧-೦೦ ಎ. ಎಂ.

ಇದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಏನಲ್ಲ, ತಾವು ಇದ್ದಾಗಲೇ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ನಿಂದ, ಪೂರ್ವಸರ ಚಾಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕಾದರೆ, ರೀಡರ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೀಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಾವು ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾವು ಮಾಡುವುದು ತಾವು ಮಾಡುವುದು ಅಂತ ಹೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು. ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಎರಡು ವರ್ಷ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ. ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. (a) We would have definitely done it, ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು ಅಂದರೆ. ೧೮ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರೀಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಅಂದರೆ, About this vocational training ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು (2) universities Mangalore and Gulbarga ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವಾಗ, ಬರುವ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ ಕ್ರಮ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಡಿ. ವಿ. ಅರಸ್, ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಫಾರ್ಮರ್ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ. ೨ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಫಿಜಿಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಓಪನ್ ಏರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇದರ ಫಿಜಿಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಈ ಇರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಏರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಂದರೆ ಏನು why we gave that power to the Committee was to examine the conception of the Open air University. To-day we see that in education everybody wants to go for higher education. There is a very lively discussion in the Hindu of 3rd July 1980 by 4 experts.

[“So this unemployment itself creates an incentive for going in for more and more education among the people.

It is one of the observations of Dr. Nallagounder, a Professor.

2 “So that we may give some incentive for the people to go for education, if not remaining 3 years unemployed my earning will be better than a S.S.L.C. or a B.A. graduate; that is why people go for more and more education and this has an implication for the financing of education”.]

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಅಂದರೆ ಈ ಎರಡು ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅದನ್ನು ಬಿಚ್ಚುತ್ತೀರಾ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರು ಮೇಲಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕು ಅಂತ

ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿ. ಎ; ಬಿ. ಎಸ್. ಸಿ; ಎಂ. ಎ; ಇದು ಅಲ್ಲ, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜು ಬರುತ್ತವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಹೋಗಲಿ. Finance Minister will put his foot down ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲೇಜು ಒಪನ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. Definitely he will say that because all other things have to be managed. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದವು ಅಂದರೆ, We have to be innovative in education also, because we have to see how much resources we have and how much we can spend. We can spend all the resources in education, even if we spend, whether it will be enough. These are the things we have to consider. ಅದಕ್ಕೆ open air ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ what is the conception of an Open Air University? We thought certain of the studies, for instance, B. A. economics, B. A. Political Science, whether it should be taught only in class room or it could be taught through transmission. What we thought was this could be taught through radio transmission. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ net work of radio ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಿಟ್ಟು ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಎನ್‌ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೧೨ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಲೆಕ್ಚರ್ಸ್, ೧೨ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೧ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಫಿಲಿಜಿಕಲ್ಸ್ ಸೈನ್ಸ್ ಈ ರೀತಿ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚುಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ೫೦% of the women population will get an opportunity for going in for higher education. ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಸು ಕಮಿಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವು. ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅರಸು ಕಮಿಟಿ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದು ಕೂಡ ಹೋಗಿದೆ. examination of the Open Air University and also of the Technical University. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಎರಡು ಅಬ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಡಾ|| ನಲ್ಲಗೌಡರ್ ಅಬ್ಸರ್ವ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, Vocational Training ಮುಖ್ಯ. Vocational training ಅಂದರೆ ಏನು? Reports are there on vocational training. But, that is not enough. Vocational training cannot be taken in isolation by the Education Department only. It is not the burden of the Education Department only. It should be considered by the entire Government Departments such as Education Department, Finance Department, Industries Department, Labour Department and all other Departments. They should sit together and formulate this vocational training programme. Vocational training for instance, bee-keeping. Bee-keeping cannot be made perhaps in Raichur or dry districts. Bee-keeping could be done in Malnad districts very profitably. Suppose you teach bee-keeping for a student, just teaching bee-keeping is not enough. Other necessary things have to be done. After studying that what he has to do? That knowledge has to be converted into an economical proposition. ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ಬಿ. ಎ. ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಕ್ಸ್ಟೀಮೇಯೆನ್ಸ್ ಇದೆ, ಫೋಕಸ್‌ಲ'ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಐ.ಟಿ.ಐ. ಇದರ

ಬಗ್ಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಇರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. Technicians have to undergo six months more training. That means we are inadequate in training our polytechnic. So your polytechnic curriculum.....

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೋ ಮಾಡಿರುವ ಸಿಲಬಸ್ ಇರುವುದು. ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಿಲಬಸ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ.

SRI G.B. SHANKAR RAO.—There is certain difference between technical education and vocational education, so, we cannot change technical institution. They should be continued and in addition to that we may have to take up vocational training in other institutions.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಮನೋಧೇಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆದರೆ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕು. The Universities are not responsible to this August House. The Government should have certain powers over the Universities. Let the Universities have academic independence. But in administration there should be some control.

ಸೆಂಟ್ ಜಾನ್ಸ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ ಈ ಕಾಲೇಜು ೧೦ ವರ್ಷದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಯೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನೋಡಿದೆ. ನನಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಕಾಲೇಜು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. It is very easy to demolish an institution. But it is very difficult to build it. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಲ್ಲ; ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತೇ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು...If it is made responsible to this Assembly we can set it right. Because the Assembly is meant for the public.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಕೆ. ಪಾರವರು ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗಿನಿಂದ, ಇದನ್ನು ಮೈನಾರಿಟಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಎಂದು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೆಂಟ್ ಜಾನ್ಸ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಇವತ್ತು ಮೈನಾರಿಟಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜಾತಿಯವರಿಗೇ, ಹೊರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತನ್ನ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ೮೦-೮೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅಬ್ಸಿಗೇಷನ್ ನಡೆದಿದೆ.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY.—We are diverting the issue. I just quote an instance. I was telling how the affiliation question was viewed by the University.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಾಶೆಟ್ಟಿ.—ಸರ್ಕಾರ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಫಿರಿ ಯೋಷನ್ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ವೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY —I do not think that is their view. At the same time there is another view. I would like to know whether the right of minority institutions which has been guaranteed under Article 30 of the Constitution of India could be parted away?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—It is not a minority institution. The management while obtaining the permission from All India Medical Council have stated that the institution has been opened for general purpose and while acquiring the land also they approached the authorities that it is for general public.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY.—My point is, a right which has been guaranteed by Constitution can never be parted away. It cannot be taken away just because a person gives it in writing. He cannot give it in writing. It is also not binding on him. Like wise simply because the Government is giving land or financial aid, the institution cannot give an undertaking to the effect that they are not minority institution. The minority character of the institution, the rights under the Constitution can never be parted with.

SRI G. B. SHANKAR RAO.— In the pretext of starting a minority institution they cannot start a college for their own community people.

SRI B. SUBBAYYA SHETTY.—I do not want to enter into an argument. The principle is under the Constitution a right has been guaranteed to the minority and that right cannot be taken away by anybody. That is my view.

Then, I wish to say a word about the violence in Karnataka by the foreign students. Our State has created an atmosphere for the foreign students to take up their higher education. Therefore, I wish that our State should be very hospitable for all the students coming from various countries. We should all create good atmosphere in our campus and Universities. We should view in only with a social outlook. For instance in Soviet Russia, USA and UK they are conducting external examinations to the students who have come from other Countries. Even in Moscow University they admit external students. When students from outside come here, one thing is that our students should get benefit from those students, beside when they study here you are sending your Ambassadors to

that country. If Nigerian students study here, he gets pleasant memories and when he goes to his country he will be an unrecognised Ambassador of ours. That is the view you should take and an atmosphere should be created in Karnataka when these students are welcomed. Of course in saying that I don't subscribe to the view that any hooliganism done by anybody should be tolerated. That should be dealt with severely and at the same time, congenial atmosphere should be created in Karnataka, so that they can come and go back with pleasant memories.

† SRI K. BHASKAR NAIDU (Bellary).—Madam Deputy Speaker' this morning when Sri Azeez Sait was making some remarks, I was just pointing out that you are all smiles to him and all way to me. I am, however, glad that you have a soft corner for us too.

Coming to the grant of staggering of Rs. 160 Crores demanded by our Education Minister, this is really a very huge sum. I do not know how the Finance Minister is going to give and what return he is expecting from the Education Minister. When I am speaking I don't want any interruptions, particularly from the Education Minister.

Madam, 'education' as it is defined in the Oxford dictionary is like this: "bringing out systematic development of character or mental powers." This is the meaning of the word 'Education'. I would like to mention, just now, as said by Sri Subbayya Shetty these youngsters whom we are building up and sending them as our Ambassadors to foreign countries to accept our knowledge, our culture and other things. What is it that we have provided is the most important thing. The Education Minister was kind enough to say in a question that in this State there are five thousand schools without any building. we are going back to Gurukula system, where the students use to study under banian trees.

This figure of Rs. 160 crores, I find is mostly for salaries and other institutions. When basically we do not have a class-room for youngsters and beginners who have to learn from alphabetic 'A' or 'B' they have not provided these basic things, but they have gone to the extent of opening Universities. This year they have provided two Universities. I would only like to know, when you have not provided amenities in the lower rung of millions and millions of children, why are you going for these universities? These universities are more for diversities. You know what is happening there? Even before start—these universities viz. Mangalore and Gulbarga, people have come out with this name and that name. Here itself we have started diversity. One wants saint's name, another wants a preacher's name and

someone else wants a river name and so on and so forth. So universities are not going to give anything except diversity, as I told you.

In this State 48% of the schools are single teacher schools. The poor teachers, a lady or a gents, has to teach nearly 120 students in 10' x 20' small room, where there are only boys without any roof and other things. In this connection, I am reminded of the black-hole of Calcutta here. I know what hole is this. Usually people call this as Shankara Rao's hole. This is how we are training our students without ventilation and proper hygienic conditions, and you expect them to become strong and sturdy. It can never happen.

I know the policy of sanctioning schools. I would like to know how many Government schools are there in Bellary district and particularly in Bellary City? There is not even one school. It is a district headquarters. This district was in the State of Madras and it was known as 'A' class city. But till today there is not even one Government school or one Government college. The vested interests are plying havoc. It is simply abhorring. Of course, private institutions are coming and they are minting money. Their children, their nephews, their relatives and their community people are only coming up. What is this? In this context what is the use of talking backward class and others. There are Government schools in other places. I am not jealous of any body. But I would only like to learn the art of Sri Deve Gowda and Sri Subbayya Shetty. They are able to have within a distance of seven miles two Government colleges and fourteen private schools. What I want to stress is, they have not done anything in my district or Raichur. It is chequered and neglected. What is the use of building up universities. When you don't have a Government college? Are you going to palm off to some body to provide university? If private colleges rule the roost your universities have also to be handed over to private people. It is of paramount importance in the interest of the Government and for the fair name of the Government, that there should be at least one Government School and one Government College in my district. People may say, we have got a medical college. But who wanted a medical college? We the citizens of Bellary never wanted it. I can understand how these days students score 90 to 99 marks. I was also a student and used to get only 60% marks in English; but for that we had to study 14 hours. Even students in lower ranks get very high percentage of marks by greshing the palms of the invigilators. This is an easy method to get a seat.

11-30 A.M.

Last night one retired Assistant Engineer came to me and said that he was working somewhere in Bellary. Perhaps he might have come to meet me as I am coming from Bellary. He said 'Sir my son wants a seat in Medicine'. Then, I asked him, to which community he belonged. He said, 'Brahmin.' Then, I felt helpless. He asked me at least to get an Engineering College seat. I wish, by the grace of God, and the Opposition M.L.A's in particular we get an Engineering College. Sri Moily has got the knack of getting this included in the budget and provide an Engineering College for us. The Assistant Engineer who approached me was even prepared to give Rs. 6,000 as donation fee, if he gets a seat in an Engineering College. He is trying to get a seat in an Engineering College in Bangalore. He cannot maintain his family in Bellary. I asked him what is the percentage. He said 84.6. Sri Mallur Anand Rao, it is a case of your own community, if you could try to get a seat, it is well and good. You take the case and approach the Education Minister and get him a seat.

SRI MALLUR ANANDA RAO.—Unfortunately he belongs to that unfortunate community.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Madam, I want to ask the Government why for these donations are collected? I am talking about capitation fees. They are collecting Rs. 1,60,000. I do not know how they get? Madam, it is a staggering figure. If a person has got three children, he must keep Rs. 5 lakhs for the purpose of educating his children. After paying this much of capitation fees, they will have to study five to six years to complete MBBS. Then, MBBS is not enough, post graduation has to be done. Madam, at that rate, he requires another three lakhs of rupees for this purpose. Madam, I have come here as a representative of the people and demand that the doctors must be honest, and they must serve in the villages and so on. To complete their education, they must have spent Rs. 8 lakhs from their fathers' property. So many Members have come here and we say that doctors must have character and they should not earn a single paise etc. When such is the case, how the Education Minister and how do we expect them to live honestly by investing Rs. 8 lakhs? Is this the way of approach? Once, the late Vice-President of India Sri Zakir Hussain said that if a man has a daughter and if he wants an alliance with a doctor son-in-law, atleast he must go on starting depositing Rs. 10,000 every year in her name, so that she can get a doctor as her husband. I do not know whether Mr. Shankar Rao has got daughters to be married.

AN. HON. MEMBER.—Sri Shankar Rao's daughter is also a doctor.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Then, it is very easy for him to get a doctor son-in-law. Post him somewhere and make him a Dean. This is the position of capitation fee. About language issue Sri Subbaiah Shetty was quoting constitutional rights and other things. Yes, constitutional rights are given to Telugu people also. I am in Karnataka, but I know 7 languages. Unfortunately, I can read and write only 3 languages. I know Latin also. I learnt it in my younger days. I am prepared to learn as many languages as possible so that I can have contacts throughout the world. I do not want to be a 'Kupamandooka' and speak Kannada in Karnataka only. I want to speak other languages of the world also. Even I want to go to moon also. What is the language there; I don't know I will send Sri G.B. Shankar Rao, the hon. Minister for Education to find out what language is there.

SRI MALLUR ANANDA RAO.—If you want to go to moon, you will have to learn the language of love.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—Next first I am completing 60 years. That is a different matter. Telugu is my language i.e., my mother tongue. The word 'mother' is a very beautiful word. Madam, as a lady you know how sweet it is, the love of mother.

MADAM DEPUTY SPEAKER.—But, as a son you should know the love of a mother.

SRI K. BHASKAR NAIDU.—I lost my mother 30 years back. That is why, I call you as mother when I talk to you outside. In my constituency, there is no text-books to Telugu school going children. 40 to 50 students are simply idling. They are simply sitting. What have they to do? There are no text-books. Teacher doesn't know Telugu. I am not blaming. If they do transfer, somebody has to come but from the last 3 years, they do not find even a single Telugu teacher. Once the Bellary was the seven Districts Head quarters. After the formation of the Gulbarga Division, they started taking away everything from Bellary from 1953. What happened, somebody lost a leg in Gulbarga, immediately they wanted to replace that leg. They could not find a leg anywhere. The Superintendent of Police caught hold of somebody and brought him and ordered to cut off his leg to replace the same to the injured man. That is how, the Bellary is being deprived of everything. The Hon Minister for Education has to look into the matter of text-books. There are no exercise books also. Government says that there are plenty of lekhak books available. But, no where it is found. The education cost has gone up. I do not know how to bear the cost of education. My children never gave me any trouble.

Thank you.

SRI MICHAEL B. FERNANDEZ. (Bharathi Nagar)—Madam Speaker, I wish to oppose the demand for about 157 crores of rupees which the Education Minister has placed before this House. I reinforce my opposition by saying that it seems to me that it is the policy of the Government to downgrade education year after year. I think it has been happening all along and this year too it has happened. Because, if you take the previous year's revised estimates of about Rs. 146 crores and add about 10% to take care of inflation and higher wage bill on account of increase in Dearness Allowance and all that and if you also compare it with various other demands where about 10% increase has been provided, you will find that we are short by about Rs. 4 crores this year. We should have provided Rs. 161 crores but we have provided only Rs. 157 crores. I had expected that Shri Shankar Rao the new Education Minister in the new overnment, since he swears by socialism and progressive policies and so on, would fight with the Finance Minister and get more money for Education. But I think the Education Minister has failed miserably and has not come up to my expectations in this regard. I am afraid that as a result, the quality of education, which always shows a downward trend, is bound to go still lower in the coming years. In support of this point, I would just like to say that it is not only in terms of money but also in terms of the facilities that the Government intends to provide or has provided in the past few years, that we see that there is less importance attached to education. For example, at the primary education stage, we have only 34,431 schools. Now one does not know whether they are enough. I would not be able to say whether there is any satisfaction achieved or not with this number of schools. Nevertheless, what is important to note is the increase in the number of schools over the previous year's number of 34,025 schools, an increase of 406 only. I personally feel that this increase should have been atleast 700 to keep pace with the growth of population, forgetting provision for further improvements in educational facilities which are in any case now meant only for people with relatively better resources. We needed atleast about 700 schools more but we have not provided for them.

Now, I come to the question of corruption. It is invariably the policy of some legislature to blame the officers for corruption. One knows that there is corruption amongst officers. But no one can say

that all officers are corrupt. I believe that no official corruption is possible unless it is supported or backed by political corruption. I believe that politicians can be corrupt, without the officers being corrupt but no officer can be corrupt without the support of politicians. It has become customary a practice to accuse officers of corruption when we debate or when we address public meetings. We are not tired of saying that the officers do wrong and all that. If the officers are corrupt and yet powerful and the Government feel incompetent to control them, then we should have a changed system. Let the officers alone form and run the Government and let all the elected representatives take up the Opposition role only. I would there appeal to the Government, to those who are in the Treasury benches to leave their seats and come and sit on this side because officers are then bound to be afraid of us. Let the Chief Secretary sit in the Chief Minister's seat and the other Secretary sit in the seats of the other Ministers and we will be in the opposition. We may then be able to control the officers and ensure a proper Government. What I am driving at is that there is no point in saying that officers alone are ruling the Government. The elected Government has got the mandate from the people to fight corruption, to put down those officers who are corrupt. I repeat that officials cannot be corrupt unless they have the support of the politicians. So, it is the Government's job to eradicate corruption. Particularly in the the field of education there should not be any corruption. Today we find that in a large number of crimes, the criminals invariably confess to movies being the source of inspiration for the crime. Whether it is a rape or Bank robbery or whatever it is, sometimes these happen in the manner shown in some crime movies or bank-robbery movies. Similarly education too is fast becoming a source of deep corruption. Our future citizens will be found saying. We are corrupt because we were corrupted at the source of our life, not in biological terms but in intellectual terms. In course of time we will come across people who are fully of corruption, who will point out to education and schools as the cause of their corruption. Today money plays a vital role in securing seats in schools. Even a child known that without money one cannot secure a seat in schools. What kind of a citizen will such a child grow up to be? How will that child look at money later on as a citizen? As we all know, today, many a parent of medical students has to pay capitation fee to the tune of Rs. 1,60,000 to get a seat, to undertake a medical degree course. Naturally, as some hon members who spoke earlier said, they are bound to recover this money from their in-laws, but² only wherever that is possible. In any case,

whether it is got back from the in-laws or not, it is ultimately going to be recovered by these in-laws or by the parents or by the new doctors themselves, from the people, of course from the poor people. Therefore let us see that education, the foundation of knowledge and hence the river of life, so to speak, is not polluted, is not adulterated by money, in the manner in which this is being done today. What is the way out then? I suggested one. We have hotels being graded as A, B, C and D in several big cities and even here in the city of Bangalore. Let there be a panel of citizens which consists also of retired educationists, and let sincerely grade the schools, according to certain yardsticks or standards. Whether they come under private control or Government control, let there be such a classification of schools. There are good schools under private control and let these be given the 'A' grade. And with regard to other private schools which are not up to the mark and are graded lower, given them a notice that within so many years they have to move up and if they fail, let the Government take over such private schools. So, the people will come to know which schools are good and which ones are not. Why accuse or condemn all private schools as money-making and all Government schools as bad and inefficient? Let the panel decide by grading these schools. The influence of money in getting seats will be eliminated in the private schools if these schools are properly graded and allowed officially to collect certain fees for school maintenance, for further expansion of the school, etc., according to the grading of each school. People will know what they have to pay according to the grade of the school, just as in the case of the hotels. Today education is becoming very costly. Whether it is Government school or private school, expenses are too much for books, uniforms, shoes etc., I am not speaking much on the prices going up on every front. Sugar today is Rs. 10 a Kg. But there have to be some practical ways to come out of this. It may be said that the cheapest education cannot also be the best. At the same time, the best education should not be beyond the means of the common citizens. I would therefore like to propose to the Minister that the Government should encourage atleast organised workers in factories and offices to set up their own educational societies and start schools on co-operative basis, on a sort of no-profit, no-loss, basis to provide quality education. If this is encouraged, I am quite sure the workers will come forward. I have already talked to some workers and they have shown sufficient interest. Workers do run various societies some of them come to bad times. But some are run well. So, I suggested to the Minister to see that this kind of co-operative movement is encouraged.

Having said this, let me say one word about the kind of children we are producing today in our schools. Moral value are not being emphasised in our schools today because leaders in public life do not adopt them. Hon. members have spoken regarding introducing moral classes in our schools. I do not know their compelling reasons wanting for such classes. I think if not a moral class, there should atleast be some lessons on good manners. Let the text book on civics or social science contain such lessons. These lessons can be graded according to the age, starting from the K.G. level right up to the High school level. As these children grow up they will learn good manners and these good manners will be deep-rooted in them since they learn these from the K.G. class onwards. By the time they come to the age of 10 or 11 years they will know the good manners, appropriate to that age, including how to speak on a telephone. We know that even some adults do not have good telephone manners and while talking over the phone, they annoy the person listening at the other end. So by imparting proper training in good manners to the children at young age throughout their school life, we can have better citizens when they grow up.

Let me now speak on the efficiency of Universities. I will just give the example of Mysore University. My youngest brother who did research for a Ph.D. degree has not got his degree even after about two years of submitting his thesis. Even now it has not been received. My brother kept on sending reminders to the University, but I would not intervene in this matter. In fact my eldest brother was a Union Minister and I was also an M.L.A., and our names were known. I could have brought this issue up in this House and I could have interfered in the matter. But I did not do so lest it should be mistaken that I was trying to influence the authorities to award him the Ph.D., degree. But finally, because of desperation at the end of a long wait, and since my brother wanted to undertake higher studies in the U.S.A., and was getting ready to go there. I had to interfere in the matter. I wrote the Vice-Chancellor about a year ago also stating that I was suspecting politics behind the delay. I must thank the Vice-Chancellor, Prop. K S Hegde, for replying to me promptly. But even after his reply it took about six months for the evaluation to be done and the Ph.D., to be awarded. Though the notification came in February this year, even till this day, he has not received his degree. Because of the inefficiency or callousness of the University it takes more than two years for a scholar to get a degree. If this is the state of affairs, why should he do research and submit a thesis? And why blame our young and bright scholars for leaving our country, causing a brain drain for the nation.

(Mr. Speaker in the chair)

Now, I would like to say a word about post-graduation studies. Recently, I read in the Press that some four colleges in South Kanara had been allowed to start post-graduate studies. The earlier position was that no private colleges would be allowed to start post-graduate courses. I learn that even the Officer on Special Duty at the Mangalore University, now under formation, would not entertain any applications. And now without any public invitation of applications for starting post-graduate studies. Some less know four colleges have been given permission. But, St. Aloysius College in Mangalore, a premier institution in that part of the country, which is a hundred years old, did not have a chance to start post-graduate courses. I suggest that this College too be given a chance now if it comes up with a request.

Now, I come to another subject, and that is about the prescribed text-books. They are changed almost every year. Two plus two remains always four only. Why should certain basic text-books at lower level be changed so frequently, unless it is a kind of conspiracy, unless it is a kind of—what shall I call it—a racket, for making more money for the publishers and others? It is a sheer waste of money and paper which is a scarce commodity. By not changing books frequently, you can save paper and also money for poor parents who cannot afford to buy costly text books for their children. In my days, I am sure, even books prescribed about six years earlier for different classes would continue to be the prescribed books for all that time. So one could by second-hand books for many years. An elder brother's books could be used after 4-5 years. Today text books are changed so frequently that almost every year new ones have to be purchased. Even Maths text is changed frequently. Basic knowledge does not change so fast. One can understand some changes in books that come in social studies, etc. Even here a history book need not be changed frequently. If there is some new development, say, a change in the person of Prime Minister, you can add a lesson to it every year, but the basic text-book should remain at least for a few years.

Now, there is the problem of providing enough number of teachers. There is a peculiar system of assigning the number of teachers, particularly in respect of Kannada and Tamil language classes in the Bangalore Schools. It is done on the basis of exact number of teaching hours. I think this is a problem everywhere. How can you divide a small number of hours for a particular language class by the number of hours per teacher, and then deny that language a teacher on the grounds of the number being a fraction? You cannot have

half a teacher. So if certain number of students come forward for a particular second language or third language, they should be given sufficient teachers for this purpose. The teachers may be full time or part time as case may warrant, but they should be appointed in enough numbers to meet the requirement of all the permitted second or third languages. There is also multi-lingual situation in schools particularly in the Bangalore Cantonment area. This is a serious problem at St. Aloysius High School there in my constituency. Last year students stormed into the school demanding admission to Kannada language classes, but the difficulty of the school was that it did not have enough teachers. There were even Tamil students who were willing to learn Kannada. It is a pity that when students want to learn Kannada there are not enough number of Kannada teachers in the schools. My approach to the Director Public Instruction in this regard has still not borne any result. Therefore, I request the Government to have a look at this problem and not deny language teachers to schools on technical grounds.

Bangalore City has grown in population and size, but there is no proportionate increase in the number of Government colleges, and no proper spatial distribution of colleges. There are just two Government colleges. The students have to come cycling or by crowded buses. If colleges are located in different parts, the transport problem will be somewhat reduced. The Cantonment area has been neglected in every field including the field of education. Whether it is in respect of primary schools, high school or colleges the people of Cantonment are at a disadvantage. They are pressing for a college and have submitted many representations over the years. But, there has been no positive response from the Government. So, I request Government to give some attention to this demand and take action in this direction.

There is the problem of construction of class rooms. On page 40 your annual report, you have mentioned:

“Construction of Class Rooms:

Rs. 40.00 lakhs was provided in the budget of 1979-80 for construction of class rooms which was utilised for constructing 888 class rooms, grant payable per class room being Rs. 4,500/-”

Not only in the cities but even in the villages, it is not possible to build a school with this small amount and just one room cannot be a school for all the children. Unless the construction work is properly executed, it will not be a dependable structure and perhaps the next rain may bring it down. You can't take such risks with a school.

building. I think the Government should take a fresh look at this to make the financial provision more meaningful.

In the case of Department of Public Libraries, I wish to say that books worth Rs. 32 lakhs have been bought under the Raja Ram Mohan Roy Library Foundation Scheme. The books are meant for villages which have a population of 2000 and above. I understand that 70% of the books are in English which are of no use in villages, and in any case they have not been distributed to the villages. Even some Kannada books of the same title have been bought in large numbers. I am told that these books are kept in the District Central Library instead of being sent to the villages. All this creates a doubt whether the books have been really bought or not and if the money has been properly spent. Otherwise, the books should be found in those places where they are supposed to reach. I request the Government to find out the real fact.

Then I think Sri Bagari is the Head of the Department against whom there were a number of accusations made in the past in this House. The former Minister for Education, Sri. Subbaiah Setty had made a statement about one and half years back regarding the regularisation of the services of workers who were serving for the last ten to twelve years on a temporary basis. Even so, Sri. Bagari has superseded large number of these senior temporary employees and given permanent job to juniors or fresh recruits. If timely action is not taken to make all of them permanent, there is bound to be an agitation once again by these temporary employees.

Lastly, I come to the Printing of Stationery Department. The Press is congested, and so I would like to suggest that the Press be expended in terms of working space considering the manifold increase in the quantity of work and in the number of workers. They cannot work better in the absence of proper working conditions. They should be given good financial incentives for acquiring higher qualifications, like additional increments the benefit of which has been denied to them. I would also suggest that you introduce an incentive scheme for them. They should be given some incentive depending upon their efficiency. It can be like this—less the mistakes in their printing and greater the promptness in delivering the schedule, higher will be the cash incentives they will be entitled to. I do not understand why the Government Press cannot be asked to print all the text-books. The printing of 2% of the nationalised text-books is given to outside agencies. Why should the printing of nationalised books be done by private printers? therefore, I request the Government to extend better facilities to the workers: provide them with

better working conditions and promotions which they now do not get on the same scale as the employees working in other Departments, and see that all the printing work of text-books is done by the Government Printing Press itself.

I have not prepared myself for a longer speech because of the time factor. I thank the Speaker for giving me this opportunity and conclude my speech.

12-00 ಮಧ್ಯಾಹ್ನ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಮ್. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪ (ತರೀಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಭ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೨೬ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೫ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈವರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ವ್ಯಸನಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಯಾವ ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಂತರ ಈ ೫ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳೇನೋ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀತಿ ಪಾಠವೆಂದು ಒಂದು ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ? ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒದಗೊಂಡು ನೀತಿ ಪಾಠದ ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ೭ನೆಯ ತರಗತಿಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೭ನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣವು ಇಲ್ಲ, ಗಣಿತವು ಇಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇಲ್ಲ. ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗುಣಮಟ್ಟ ಇಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಗಳು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆಯುರುವವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಲಂಚಗುಳಿತನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಣಿತ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡುವುದು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ೨ನೇ ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುಧಾರಣೆ ಅಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೆಮೋರಿ ಆಫ್ ಮೈ ವರ್ಕ್‌ಗ್ ಲೈಫ್ ಎನ್ನುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. (Memories of my working life) "The USA is so much advanced on account of the highest standard of education in the world" ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದ ಹೊರತು ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರಿದ್ದರೂ ಅಂತಹವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾವನೂರು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಿ ಆದರೆ ಆಯಾ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರಾದವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹವ

ರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರಮುಖ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡದ ಹೊರತು ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇನ್ಸ್ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ೧೫೦ ಜನ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡವರ ಪೈಕಿ ೧೦ ಜನ ವಾಸ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ವಿಷಾದಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲ, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ವರೆಗಾದರೂ ಬಲತ್ಪುರವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ, ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆ ಹಿಂದಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವುಂಟು. ಒಟ್ಟು ನೂರ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ, ಅದ್ರಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಾವು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿವೆ ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಸುಮಾರು ೩೦-೪೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲದ ಶಾಲೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ರಿಪೇರಿ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೮-೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿವನಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಇದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ ಅದು ಇವತ್ತೋ ನಾಳೆಯೋ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದು ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ೩೦-೪೦ ಸಾವಿರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ೪-೫ ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೆ, ಅಥವಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARMUGHAM.—If time permits, I request you to allow me 20 minutes to speak on this demand.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಿರುವ ಬಜೆಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ out of Rs. 1100 crores budget, one third will be spent on salaries ; out of 2/3 1/3 will go by way of corruption, out of remaining one-third 2/3 amount goes to urban areas, the remaining one-third amount will

have to be shared by 80 percent rural population. This imbalance should go ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕು ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಕಮಾನವಾಗಿ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ Scheme No. 20-State Youth Centre. The construction of State Youth Centre building at headquarters Bangalore is under finishing stage and so far nearly 40 lakhs has been spent as against the estimated cost of Rs. 27 lakhs.

Scheme No. 19 Teenagers clubs and hobly groups—under this scheme the department has identified about 18 hobbies of the Youth for which financial assistance of Rs. 750 being given.

Scheme No. 18—Construction and Development of Swimming pools at District levels. This is also a new scheme taken up during the year 79-80 under which Rs. 50 000 is provided in the budget ಬೆಂಗಳೂರು ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಾಖಲೆಗರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ವಿರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜೀರೋ. The expenditure under this head is zero.

ಇನ್ನು ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 21 ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 22, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 22 ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 22, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾನಿಂಗ್ ಫಾರಂಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 30ರಲ್ಲಿ ಸ್ಕೀಂ ಫಾರ್ ಶ್ರಮದಾನ್ ಅಂಡ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕೀಂ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರಮದಾನ್ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯುವಕರು ತಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ. 40 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನ್ ಪವರ್ ಇದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಕೀಂ ಅನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಕೀಂ ನಂಬರ್ 31ರಲ್ಲಿ ಅವಾರ್ಡ್ಸ್ ಟು ರಾಂಕ್ಸ್ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಹೋದ ಸಲ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ಇದಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಂಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ 2.50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ. ಈ 2.50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಚಹಾ ಅನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಇನ್ನು—Department of Pre-University Education. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಫಂಕ್ಷನ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು 2 ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

1. Composite Junior Colleges (High School Upgraded) ...	281
2. Independent Junior Colleges ...	62
3. Composite Colleges (P.U.C. Classes attached to Degree Classes) ...	192
Total	535

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ೩ ಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸರಿ ಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ೨೮೧ ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ೬೨, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ೧೯೨ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೂ ಇದರ ಪ್ಲಾನ್ ಏನು ಅನ್ನುವುದೇ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ಲಾನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವೂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಫ್ ಮನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೆಟ್ರಿಕಾರ್ಜನವು ನವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಷಯ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರೇ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಕಲಿತವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿಯಾದರೆ ಅದು ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೂರು ವರ್ಷವಾದರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಅನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಪಡೆದದ್ದು ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂವರು ತಮ್ಮ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಅನ್ನು ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದದನ್ನು ರೆಕಗ್ನಿಸ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಕಾಲ್‌ನವರು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟು ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದರು ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿ ಯಾಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿ ದರಂತೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರು ೨೪ ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದು ಆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿಗೆ ತರ್ಬರವು ಮಾಡಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಹಿಂದಿಗೆ ಅವರೇ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆಡೆ ನಿಜರ್ಶನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ೧೧ ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೮೦ ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರೇ ೩ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಟರಿನವರು ಮುಚ್ಚಿ ಬೇಕೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿ ಕೊಂಡು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೧೨ ಸಾವಿರ ಜನ ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಹೋರಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅಜಮಾನ ವಾದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಅನ್ನುವುದು ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಭಾಷೆ ಅಂತ ವಿದೇಶ ದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಗುಲಾಮ ಗಿರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾದಂಥಾ ಹಿಂದಿಗೆ ಪೂರೈಕಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆರೆದು ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹಿಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೇಮ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೯೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಜನರು ಈ ಹಿಂದಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸಿನೆಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿಧಾನಸಭಾ ಮಂತ್ರಿ ಇವರು ಇದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲಾ ಅಂತ. ಈ ಅಲಾಬೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಿಂದಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಈ ಹಿಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥಾ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಏನಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮೆ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅಂಧಕಾರ ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರೇಮ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ

ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾದ ಹಿಂದಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಚಾಮರಾಜ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದಿ ಮಹಿಳಾ ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಯವರು ರಜತ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ೨೩ ಸಾವಿರ ೭೦೦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಕೊಡ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಯಚೂರು, ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಹಿಂದಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಂದ್ ಮಾಡ ಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈವೃತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ೮೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕಂತ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಿಂದಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ, ಆ ಹಿಂದಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಾಗ ಅವರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು ಈ ಹಿಂದಿ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ವಿಲ್ಲ ನನಗೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಲಾ ಕಾಲೇಜು ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ೨೭ ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ. ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಈ ಲಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ಕಾನೂನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಅವಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ, ಅವನನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿರಬೇಕು. ವಕೀಲರಾದಂಥಾ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೂ, ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದಂಥಾ ನನಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಲಾಯರ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಆ ಕಾನೂನು ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈವೃತ್ತಿ ಯಾವುದೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೨೭ ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇವಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಕ್ಕಂಥಾ ಹಿಂದಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಕೊಡದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಏನು ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ದೂರು ಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಮಿಂಡ್ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಯೋಗಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಪಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಯುವಕರೂ ಸಹ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಯೋಗಾಸನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ದೇಹದಾರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಹುಡುಗರು ಕಾಪಿ ಮಾಡುವದಾಗಿ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಕಣಕವುದಾಗಲಿ ಅನಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮತ್ತು ಯೋಗಾಸನ ಈಗಿನ ಯುವಕರಿಗೆ ಒಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ನೀಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER. — It was agreed in the morning that two hon. Members from each side may speak. So, I cannot accommodate hon. Member Sri Arumugham.

SRI C. M. ARUMUGHAM. — I always abide by the ruling of the hon. Speaker. I request the Chair to give me any chance to speak on some points of education in the course of discussion on some other occasion.

MR. SPEAKER. — Now I call the Hon. Minister for Education to reply to the Debate.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ (ವಿದ್ಯಾವಂತ್ರಿಗಳು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಿನ್ನ ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಕಡೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಈಗ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾನೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುವಾಗಿನ ಮೃದ್ವಿರತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ವಿನೇನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತನ್ನ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದಕಲು ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮನುಷ್ಯನಾದವನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರೌಢ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅನಂದರಾವ್ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ವಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವವರ ಕಾಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಪದದಂಥ ಅನುಭವದಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಸಲ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಿನ್ನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೋ, ಅದೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದ ಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನೃಪತುಂಗ ಕುರಿತೋದೆಯಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತವೆಗಳ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ. — ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡಮೇ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳಿದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗನ ಹೆಸರು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಯಾವಾಗ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅವರು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಈ ಸ್ಥಭಾವವನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವರಂಗಪ್ಪ. — ತಾವು ೧೦—೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮೊದಲು ಸಹ ನಾನು ತಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ;

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶತಮಾನದಿಂದ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂತೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾವ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಈ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆತನು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿ ಬದುಕುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾರಿತ್ಯ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆತನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಒಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿರುವೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಾಗೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

12-30 ಪಿ.ಎಂ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೬ ವರ್ಷದಿಂದ ೧೦ ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ನಡುವೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ, ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವುಂಟು ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಾವು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕೆಲಸ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಡ ದೇಶ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಓದುಕೆದ ವರ್ಗದವರು, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಇರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. The provisions of the Compulsory Education Act ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಗತಿಸಿದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರತ ಪ್ರಮಾಣ ೩೧ನ್ನು ಮೀರಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಕಾರಣ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು

ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥಾ ಬಡ ಜನರ, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ಸ್ ಬಂದಿವೆ. ಅಂಥಾ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಪತ್ರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ೩೦ ರಿಂದ ೩೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಧೋರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಧೋರಣೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಂದರೆ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ತೆರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ೨೩೦೦ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು, ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುದಾನ ಕೊಡಬೇಕು ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅನುದಾನ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಮಾತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

SRI B. BASAVALINGAPPA.—Here I would like to bring to the notice of the Hon'ble Minister the provisions contained in Article 45 of the Constitution of India. It reads :

“The State shall endeavour to provide within a period of ten years from the commencement of this constitution, for free and compulsory education for all children until they complete the age of fourteen years.”

ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರರಾಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡ ಕಡಾ ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ೩೦೦೦ ನಗರ ಸ್ಕೂಲಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ರೂರಲ್ ವರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಬಿಎಸ್ ವರಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಗರ ಸ್ಕೂಲಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ತೆರೆಯಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಸಭೆಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ — ಇದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೬೦೦ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ೧೯೬೦ ರಿಂದ ಇದೆ, ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ೩೦ನ್ನು ದಾಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಾವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪನಾಯಕರು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಈಲ್ಡ್ ಆದರೆ ಒಂದು ದಿವಸವಾದರೂ ಉತ್ತರ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿ, ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಇತಿಮಿತಿ ಗೊತ್ತಿದೆ

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಅಧಿಕೃತ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ೩ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೩೦೦೦ ಪ್ರಿಮರಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಲ್ಡ್ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಶ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ, total number of pre-primary centres opened since the inception of the programme is 1000 ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೩,೦೦೦ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—Till now 2,300 schools have been opened.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—Official figure as given in the report for 1979-80 is 1000 pre-primary centres have been opened. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಶ್ಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈ ಸದನವನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ನಮಗೆ ಈಗಲೇ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಿಪ್ಲೈ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅನುವರ್ತಕವಾಗಿ ೨-೩ ಗಂಟೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈಗಲೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ೧,೦೦೦ ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ೨,೩೦೦ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ಸಹ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಆ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಒಡಿದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಪ್ಪೇ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ೨,೩೦೦ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಖಂಡಿತ. ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೨,೩೦೦ ಶಿಸುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಿಗೆ ತಾವು ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸುವಿಹಾರಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೇಡ್ಡಿನವರು ಶಿಸುವಿಹಾರ ನಡೆಸ ತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೨,೩೦೦/೨,೬೦೦ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಇನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ,

ಇದು ಯಶಸ್ಸು ಮೀರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೇಕು ಇದ್ದಲ್ಲಿನನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ವನಗೊಂಡು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ೫೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೨,೫೦೦ ಕೊಠಡಿಗಳ ಅಭಾವವಿವೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಯೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಬಡ್ಡಿ ಟ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ತರಬೇತಾದ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಿದೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣವಿದೆ, ಇದ್ದಲ್ಲದರ ಮುಖಾಂತರ ಇವತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇದು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಪುಕ್ತಟಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅನಂತರ ನಾವು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದರೆ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವಂತನಾಗಿ ಅವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾದ ನಂತರ ಅವನು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲಾ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಆ ವಿಷಯದ ಜ್ಞಾನ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದಂಥ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಾದನಂತರ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ನಂತರ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಂದು ಮನಗೊಂಡು ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ತೀರ್ಮಾನ ನಮೂನೆಯ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಗಳುಂಟು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದನ್ನು ತಮಿಳು ನಾಡಿನವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಸುಮಾರು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬರೀ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗದೇ ಇತರೇ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳವರೇದ ಹಣ ಪಡೆದು ಸ್ವತಃ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಗಾಗಿದೆ ; ಇದನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪದವಿಧರರು ೫ ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಲ್ಲ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಿದಿತ. ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪದವಿ ವ್ಯಮೋಹವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ದಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಒಂದು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್ — ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ

ಕಳುಹಿಸದೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಂದು ಆದೇಶವೇ ತಿಳಿಯೋಣ. ಹಾಗಾದರೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ? ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದರೂ ಅವರಿಗಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತೀರಾ ? ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇಲ್ಲ ; ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ? ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೇವೆ ಎಂದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಕಿರಿಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ (ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣ) ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಕ್ಕೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಹೊಸೂರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಐ.ಟಿ.ಐ. ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಅದವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಅಂದರೆ ಅಷ್ಟು ನೂಕುನುಗ್ಗಲು ಇದೆ. ನೀವು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿ (ಕಬ್ಬಿಣ ಹೊಡೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ) ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಿ, ನಾನು ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನೀತಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅರ್ಥ ಬೀಡವೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಹೊಸ ಪಾಲಿಸಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತಹ, ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆ. ಜಾರ್ಜ್ ಓರಿಯಂಟೇಷನ್ ಕೋರ್ಸ್ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಒನೇ ತರಗತಿಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರ ರಾವ್.—ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾಯರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವೇ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ, ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ, ಬಂದೇ ಸಾರಿ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸುಮ್ಮನೇ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿಯಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗುರಿ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ; ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಸಮಾಜದ ನಾನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಕು. ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಬದುಕಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಬೇರೆಯವರ ಹಾಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಡೈರಿ, ಪೌಲ್ಟಿ ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖೇನ ಅವರಿಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾದರೆ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ನಾವು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖಂಡರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ; ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

1-00 P. M.

ಶಿಕ್ಷಣ ಪದವೀಧರರು, ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಪದವೀಧರರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು.

SRI B. BASAVALINGAPPA.--He is making so many policy statement to reduce the imbalance between the educated and un-educated. What is the provision made in the budget, what new things you have suggested in the budget? Please tell us.

SRI G. B. SHANKAR RAO.-- They are policies. Adult education is an accepted programme. It is not a new programme.

SRI B. BASAVALINGAPPA.--Kindly tell us what you are actually doing?

SRI G. B. SHANKAR RAO.--You must thank me for having made big provision for adult education. It should be taken in the rural areas, I have been impressing that those people i.e., SCs/STs and weaker sections come from rural areas only and not from urban areas. You do not understand the reality.

SRI B. BASAVALINGAPPA.--Adult education is being done for many years. What is the improvement you have been making to reduce the imbalances between educated and un-educated?

SRI G. B. SHANKAR RAO.--We have made enough provision. We have given a programme and we have spent adequate funds. Accepted institutions are also being financed to take up the adult education in the entire State. What else you want?

SRI B. BASAVALINGAPPA.--I repeat, what is the improvement you have made compared to the previous year in the budget.

SRI G. B. SHANKAR RAO.--Kindly look into the performance last year, we made 27 lakhs under the non-plan, 47.9 lakhs under the State plan and also 65 lakhs under the rural functional programme. You please refer to the report of performances, supplied to you.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—It all depends upon the funds, that is given by the Government of India. It is for the Central Government to give us financial or other assistance. We have approached them and they are ready to give enough funds for this purpose.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಭಾಷಣ ಬಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? We thank you for saying all these. What is done in the past?

SRI G. B. SHANKAR RAO.—I do not want to say anything further. I say only with regard to higher education. As I have already stated, we are not very enthusiastic about opening new degree classes. Hon'ble members have already made suggestions regarding opening new degree colleges. They know the consequences of opening fresh degree colleges and producing graduates and making them un-necessarily keep on hanging with us or with leaders for employment. It has been a great problem for the country and the State. We will restrain in sanctioning new first grade colleges in the State. But I do not say that we do not start. We will restrain only.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಮಾಡಿ ಆಗಿದೆಯಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—You please ask the clarification afterwards. When he is not yielding you cannot say.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—I do not yield. Sir, hon'ble members have spoken about these two universities. We have got a number of colleges in this State and for effective administration of these colleges, we have got to have two more universities. For this purpose, a One-man Commission was appointed and it has given a report justifying establishment of two universities at Gulbarga and Mangalore. Our former Minister for Education Sri Subbaiah Shetty said about these two universities. He knows the financial position of the state. We are not opposed to starting of the technical university or other open university. We do not have closed mind. But he must note, that it should be very practical. We must look into the financial position of the State. We have to see whether we are in a position to start these two universities. That is all I have to say with regard to the establishment of these two universities, technical and open university.

Sri B. Subbaiah Shetty also referred to the removal of the 7th standard examination. I have never made any statement that the policy adopted by the Government in removing the public exami-

nation of 7th standard is wrong. That was the decision taken by the Government after full consideration. But people say because of the removal of this 7th standard public examination there has been a great rush to the secondary schools. The very fact that as many as 93,000 boys are seeking admission to the secondary schools, shows that the percentage of passing in the class examination in respect of 7th standard is higher than it was in the public examination. They wanted us to admit it. I do not say that the decision was wrong and that we are going to re-introduce public examination. I have not said so. We have taken this decision only in the last October. We will just see it on an experimental basis and after the experiment if we feel that the decision taken by you requires any revision, then we will initiate appropriate revisions. So far, I have not taken any decision or made any such statement.

Sri Mallur Ananda Rao referred to some institutions which are indulging in mal-practices particularly in Bangalore. The matter has been referred to vigilance, we have taken action in some cases and police reports are also there. We have lodged complaints also in a few cases. We do not spare the erring institutions and we do not support them. We are not supporting in looting the public money. He referred to one such institution where I was the President. I have already made it clear that I was not the President of any institution.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಅವರು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಡಿಫಾಲ್ಟೇಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಫಂಡ್. ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹಣದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, He has to face the Criminal charges. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೊಣೆಯಲ್ಲ. ಹಣ ತಿಂದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ನನಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳಂತೂ ಸತ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಹಿಂದೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಧನ ಸಹಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾವ್ ಅವರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಮನವಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು ಏನು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಬೀಡ. ಇಷ್ಟೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ವನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಹೇರಬೇಕು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ

ಬರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಜ್ಞಾನ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಇಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಮಂಚಿತವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಓದಿದವರೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ. ನೃಪತುಂಗ, ಆದಿಪಂಪ ಜನ್ಮ, ಕವಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ವಚನಕಾರರು, ಹರಿದಾಸರು ಬಂದಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಂದದ್ದು. ಕನ್ನಡದ ಮೇಲಿನ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಡುಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸರು ನಾವು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ದೇವ ಮಾಡ ಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಗಿಗೊಳಿಸೋಣ ಯಾರಿಗೆ ಗಮನ ಇದೆ ಅವರು ಓದಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಭೇದ, ಭಾವ ಬೇಡ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡಲಿ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು, ಮತ್ತು ನೀವು ಬದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾವ್, ಮತ್ತು ಮೈಖೆಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ, ರಾಮ ಮೋಹನರಾಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ೩೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯ ತೆರದಿಲ್ಲ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಹಂಚಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರ ಅಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಸಮಿತಿ ಮುಖಾಂತರ ಚುನಾಯಿಸಿ ಆ ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದನಂತರ ಕಳು ಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಆ ಪುಸ್ತಕ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೇ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣ ಏನು ಆಪವ್ಯಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಗ್ರಾಹಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇಕಡೆ ಇಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ ಆ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಬೇಕು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕು ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಆಗದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ. ಮುಂದೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮುದ್ರಾಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಂಗೇರಿ ಹತ್ತಿರ ಪೂರ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆವಿದೆ. ೩೦ ದಶಲಕ್ಷ ಪಿಂಚ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಲೇಖಕಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಡೀಲರ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೊರತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮಿಂದ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕೆಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಪೇಪರ್‌ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿ ದ್ದು, ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೋಟಾ ಬರಬೇಕು, ಅದು ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಲೇಖಕಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಂಚಲಿಕ್ಕೆ ತಡ ಆಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯ ಸಭೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ನಾನು ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಚರ್ಚಾರವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವವರ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರೈವೇರಿ ಆಂಡ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಕ್ರೂಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಬ್ಯಾಕ್‌ವಾಗನ್ನು ತರುವುದು ಸಲುವಾಗಿ ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಂತಹ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿತರಿಸಿ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು

ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಸತ್ಯವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು? ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕೊಲಿಜಿಯಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕ್ಲಾಸ್ (೧) ರ ವರೆಗೂ ಶೇಕಡ ೧೦ ರಷ್ಟು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸೀನಿಯರ್ ಕ್ಲಾಸ್ (೧) ರವರೆಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್ ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಶೇಕಡ ೫೦ ಭಾಗವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಉಳಿದ ೫೦ ಭಾಗವನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು? ಮತ್ತೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಕ್ಲೀರ್ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನೇ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಪರ್ಸಂಟೇಜ್ ಜೇರೋ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್‌ನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ?

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ೫೦ ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆ ೫೦ ಜನ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಬೇತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗಳು ವಿಷದವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI G. B. SHANKAR RAO.—With regard to the G.O. of 1977, Government is not thinking of withdrawing the G.O. With regard to promotion opportunities for the post of professors, in all the Departments upto the Class I Junior Scale, there are C&R Rules where in 50 percent have to be filled up by direct recruitment and 50% by promotion and the rest of the higher posts are only by promotion. With regard to Department of Collegiate Education we have to see the rules pertaining to them and they will have to be modified.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಾನು ಒಳಗಡೆ ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಇವರು ಅವರ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ೨೦ ಸಬ್‌ಕ್ಯಾಂಟಿ ಇವೆ, ಒಂದೊಂದು ಸಬ್‌ಕ್ಯಾಂಟಿ ಮೇಲೂ ಐದೈದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರಾಗಿ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಅಥವಾ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವರು ೫ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕೈ ಎತ್ತುವಂತಹ ಜನ ಅಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಪ್ತವಾದಕ್ಕೂ ಇವರು ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಕರ್ತವ್ಯಕ ಯೋನಿವರ್ಷಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಯೋನಿವರ್ಷಿ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೋನಿವರ್ಷಿ ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ಲಿಟೀಚರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೈಬ್ರರಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಇವರಿಂದ ಚಿಕಾರ ಶಬ್ದ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಯೋನಿವರ್ಷಿಯು ಒಳ್ಳೆ ಹೇಳಿದರೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅನಂದರಾವ್.—ನಾವು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಗುರುತು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂತಹ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಕ.—ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು, ಒಂದು ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷ ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಿಪ್ಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ. ದಯಮಾಡಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಕೇರಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚರ್ಚೆ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇದು ಮೇಸ್ಸು ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಇವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಇವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿದೆ ಇವರು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರೋ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

SRI K. BHASKER NAIDU.—Please do not hold us to ransom every day like this. Why do you give the calendar of events. It is already 1-30 p.m. You give us overtime. Let the clarifications be asked in the afternoon session. Now you adjourn the House.

೧-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ. — ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶೇಕಡಾ ೪೦ ಅಥವಾ ೪೫ ಭಾಗದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ೪, ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಂತಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೭,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಕೊಠಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಏನಿವೆ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಸ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಿರಾವಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಪ್ರೊವಲ್ ಪಡೆದಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಲ್ಲಿ ಹೆಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅನುದಾನ ಪಡೆಯದೇ ಇರಕ್ಕೆ ಶಾಲೆ ಡಿವಲ್ವೋಷನ್ ಆದರೆ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅನುದಾನ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕಡ್ಡಾಯ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದರು.

(ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದನೇ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶೇಕಡಾ ೬೦ ಭಾಗದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಿರಿಜನ ಹಾಗೂ ವೀರೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮಕ್ಕಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತ ೩ ತರನಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಜನರು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕದು ಎರಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕದು ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳು. ಈ ಒಂದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗಭೇದವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ೧ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ೭ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒಂದೇದಿನ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತಾವು ಬದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಧೋರಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಾ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವನಂಜಪ್ಪ. — ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಕೊಠಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕೊಡುವ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿಯ ಹಣದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಗಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ .— ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ೪,೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಬದಲಾಗಿ ೯,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಮದಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಚಾವಡಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಊಟ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಸಭೆ ಏಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ .— ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ್ಕುವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಶಿರುಮಿವಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಬೇಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಅಂದರೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೂ, ಹರಿಜನರಿಗೂ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಸಂಯಮವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್ ಬಂದಮೇಲೆ ತಾವು ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಕೊಡಗಿ .— ನಾವು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಎರಡು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆಗೆ ಕೂಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇರುತ್ತದೆ ತೆಗೆದುನೋಡಿ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಪರಿಪಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಎರಡು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ .— ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು ನಾವು ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಈವರೆಗೆ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಅದು ಎಲ್ಲ ಸಮರ್ಪಕವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೂರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನೂರು ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದವಾಗೆ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಫಿರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೀ? ಅಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ, ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಳ್ಳೂರ್ ಅನಂದರಾವ್ .—ಅದು ಮಾನ್ಯ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರ ಕಾನ್‌ಸ್ಪಯನ್ಸಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ .— ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂಥ ಜನ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪಾರ್ಟಿಟೈಮ್ ಟೀಚಿಂಗ್‌ನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಎಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಕೂಲ್ ಗಳನ್ನು ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ .— ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕಾಲೇಜಿಯೇಷನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೭೮ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. Promotion to the private college teachers has been with hold by the order of the Director of Collegiate Education ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗಳಿಗೂ ಒಬ್ಬಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸಲ್ಟ್ ಏನಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಗೌವರ್ನಮೆಂಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೆ ವಜಾಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಬ್‌ಸೀಯಂಟೆಂಡ್ ಕೋರ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. I have suggested to the Minister about the decentralisation of the powers which are vested in the Director of Collegiate Education. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಶೆಟ್ಟರು ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕರಾಟೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಮಾನಸಭೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸಿಲಿಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕರಾಟೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್ .—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜ್ ಲಕ್ಶ್ಮೀರರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರು ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಚಕ್ ಸಿಸ್ಟಮ್‌ಗೆ ಅವರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಕಾಲರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಲೇಜು ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಕ್‌ಲೋಡ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ೨೬ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದವು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ೧೦೦ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಿವೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಆಡಳಿತ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ವಂತಾಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಜಾನ್ ಹಿರಿಯಂಟ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಹಿರಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಏನು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. — ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ, ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವುವು ಎಷ್ಟು? ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಡೆಯುವುವು ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಇವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸದನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ನನ್ನ ಸ್ವತಃ ರಕ್ಷೆಯಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ತಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟುಪಟ್ಟರೆ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಜಗೌಡ. ಅನೇಕ ಬಾಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯಾಪದ್ಧತಿ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಲಿ, ಖಾಲಿಪಕ್ಕರಣಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾಡಿಗೆಯ ಸ್ಥಳವಲ ೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಹಿಂದಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಸೂಕ್ತವಾದುದು : ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಕೇಲ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್. — ಸ್ವಾಮಿ, ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಸಚಿವರು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದಾಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್. — ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೂ ನಾವು ವಿಜ್ಞಾನ ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳವರು ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ನಾವೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಓಬಿ-ರಿಯಾಸ ಕಾಲದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಲಿಂಗಯ್ಯ. — ಸ್ವಾಮಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವೈವಿಧ್ಯವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪರವಾಗಿರುವವರೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೆಸರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉದಾಸೀನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಜನರನ್ನು ದೂರ ಇಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಗುರುತುಗಳಿರು

ಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಆಚಾರ್ಯರ ಮಾತಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಲಿಬಿದ್ದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ತಾವು ರಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳವಂದಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪರವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕನ್ನಡದ ಪರವಾಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ತೃತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನಾವು ಈಗ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಪಂಡಿತರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾತಂತೂ ಮಿತಿವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಆಚಾರ್ಯರ ಮಾತಿಗೂ ನಾವು ಬಲಿಬಿದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಲಿಯಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಕಲಿಯದಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ೯೯ ಭಾಗ ಜನ ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ ; ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲೇ, ಬೆಳೆದಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲೇ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಸತ್ತಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲೇ.

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಈ ಜನರ ಅಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಮರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ ನಾವು ಆಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ತುಂಬಿವೆ ಎಂಬುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾ ಹರಣಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, “ವಿಧಾನ ಸೌಧ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ” ಇವೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಯಾರೊಂದಲೂ ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ದೇಶದ ಭಾಷೆ. ಇದು ಇಲ್ಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಇವತ್ತು ಇದು ನೂರಕ್ಕೆ ಎಂಭತ್ತೂ ಭಾಗ ಆಡುಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

೨-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇವತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಜಿ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನ ಓದಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಹವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೆ ? ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಆನಂದರಾಯರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆಡು ಭಾಷೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಅದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರು ಯಾರು ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಷ್ಟೆ, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆಡು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್.—ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇತ್ತು ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಮೆಳ್ಳೂರು ಆನಂದರಾವ್ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಂಠಿತ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಲಿ ತಾವು ಓಟಿಗೆ ದಿವಾನ್‌ರನ್ನೂ ಹಾಕಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಕೆಲವು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬಯಸಿದ್ದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಬಾಕಿಗಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾದ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನೇ ತರುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದು ಸುಮಾರು ೧೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಈಗ ಬಾಕಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹಗಲು ದರೋಡೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ದಾಕಿಡ್ಡೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಆಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದರೋಡೆ, ಸುಲಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೬೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನದು ಒಂದು ಸಲವೆ ಏನು ಎಂದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಯವರೊಡಗೂಡಿ ಶಾಸಕರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಬಾಕಿ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದರದ ಕೊಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕನ್ನಡರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎಡುಕೇಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಬಡಜನರನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿ ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಲೂಟಿ ಹೊಡೆದ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಮೇಲೆ....

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ನಾವು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಅನಂದರಾವ್.—ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಅದು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಶಂಕರ್‌ರಾವ್.—ಬಾಕಿ ಶಾಲೆಗಳು ಏನು ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ ಅವುಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

MR. SPEAKER. —I will put the Demands to vote. The question is.

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of Demands inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with the 31st Day of March, 1981 in respect of Demand Nos. 9, 10 and 13.”

The motion was adopted and the sums were granted.

As ordered by the Chair Demands voted by the House are reproduced below :

“ That a sum not exceeding Rs. 6,27,00,000 on Revenue Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of Demand No. 9 “Stationery and Printing”.

“ That a sum not exceeding Rs. 28 69,20,000 on Revenue account and Rs. 52,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of Demand No. 10 “Higher Education”.

“ That a sum not exceeding Rs. 124,18,87,000 on Revenue Account and Rs. 53,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of Demand No. 13 “Primary and Secondary Education”.

Statement by Minister

re : constitution of a Committee to offer Suggestion to A.P.M.C. Act.

MR. SPEAKER.—Now, the Hon. Minister of State for Marketing and Muzrai will announce the Committee constituted to go into the APMC Act and to make suggestions etc.

SRI SUDHINDRA RAO KASBE.—Sir, the House will recall that sometime back I had promised that I would like to constitute a Committee to go into APMC Act and to suggest modification thereto. I have accordingly constituted a Committee for that purpose and the following legislators will be the Members of the Committee.

Shriyuths :

1. SUDHINDRA RAO KASBE,	Chairman
(Minister of State for Marketing and Muzrai)	
2. K.H. RAMAKRISHNAIAH, MLA	Member
3. VISHWANATH, MLA	„
4. MALLIKARJUNA KHARGE, MLA	„